

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Skyfallsförebyggande åtgärder

Exempel från arbete i England

Författare:

Lisa Zamani Structor Riskbyrå AB

Kvalitetssäkring:

Christina Frost, Structor Miljöbyrå Stockholm AB

Hanna Langéen, Structor Riskbyrå AB

Foto framsida: Johan Eklund

MSB:s kontaktperson:

Cecilia Alfredsson, 010-240 50 82

Publikationsnummer MSB1019 – Augusti 2016

ISBN 978-91-7383-679-1

Innehållsförteckning

1. Inledning och bakgrund	4
2. Granskning av hantering av översvämningar	5
2.1 Lagstiftning	5
2.2 Ansvar och roller	5
2.3 Riskreducerande åtgärder.....	5
2.3.1 Planering.....	5
2.3.2 Skydd mot översvämning	6
2.3.3 Försäkring.....	6
2.4 Insatser	6
2.4.1 Information och koordinering.....	6
2.4.2 Lokala insatser.....	6
2.4.3 Nationella insatser	7
2.5 Upprätthållande av samhällsviktig verksamhet	7
2.6 Enskildas insatser	7
3. Aktörer	9
3.1 Environment Agency	10
3.1.1 Kostnad-nyttoanalys	10
3.1.2 Varningssystem för översvämning	10
3.2 Met office	11
3.3 Flood Forecasting Centre	11
3.3.1 Kostnad-nyttoanalys	11
3.3.2 Flood Guidance Statement	11
3.4 Lead Local Flood Authorities (LLFA)	13
4. Krav och vägledning	15
4.1 Lagar	15
4.1.1 Flood and Water Management Act (2010)	15
4.1.2 Flood Risk Regulations (2009)	15
4.2 Strategier, riktlinjer och planer	16
4.2.1 Nationell strategi för riskhantering med koppling till översvämning och kustnära erosion.....	16
4.2.2 Lokala strategier för riskhantering avseende översvämning.....	16
4.2.3 National Planning Policy Framework	17
4.2.4 Övriga planer	17
5. Referenser	19

1. Inledning och bakgrund

England har under de senaste årtiondena återkommande drabbats av väderförhållanden som har medfört översvämningar. Så sent som 2013 och 2014 drabbades England av lågtryck som innebar en komplex situation. Regnet var omfattande och pågick i flera dygn och berörde flera geografiska områden. Utöver detta inträffade kraftiga regn, vilket ytterligare förvärrade situationen.

Under sommaren 2007 inträffade översvämningar, som bland annat innebar att 13 människor omkom, 55 000 hem översvämmades, hundratusentals personer var utan vatten- och elförsörjning i veckor och transportsystemet lamslogs i flera områden. Denna händelse innebar den största påverkan på samhällsviktigt verksamhet sedan andra världskriget.

Efter översvämningarna 2007 initierades en granskning, the Pitt review, vilken har fått stor betydelse för det fortsatta arbetet med översvämning i England. Denna rapport inleds därför med en sammanfattning av en del av granskningens resultat och rekommendationer.

Många av de krav och riktlinjer som finns gäller översvämning generellt. Informationen som redovisas i detta dokument har dock valts ut utifrån att den ska vara applicerbar på skyfall.

2. Granskning av hantering av översvämningar

En omfattande översvämning drabbade England 2007. Som ett resultat av översvämningen 2007 fick Sir Michael Pitt i uppdrag av DEFRA att genomföra en oberoende granskning av hur översvämningen hade hanterats. Denna utredning, The Pitt review, har haft stor betydelse för hur översvänningsfrågor har hanterats sedan dess.

Granskningen resulterade totalt i 92 rekommendationer, bland annat avseende modellering, varningssystem, riskreducerande åtgärder och räddningsinsatser. Mycket fokus läggs på roller och ansvar i de olika skedena, behovet av stärkt lagstiftning och andra ramverk. Även vikten av att upprätthålla samhällsviktig verksamhet nämns specifikt. Vidare konstateras att kunskapen om översvämning från floder och stränder är god, men att pluvial översvämning är ett område där det generellt finns lite kunskap. Detta innebar att prognoserna och varningssystem inte var tillräckligt noggranna för de skyfall som inträffade 2007.

2.1 Lagstiftning

En av rekommendationerna var att gällande lagstiftning inte hade anpassats efter modern riskhantering avseende översvämningar och att ett framtida ramverk borde tydliggöra roller och ansvar för denna typ av riskhantering. Denna rekommendation var en av faktorerna som ledde fram till att en uppdatering av the Flood and Water Management Act inleddes, vilken färdigställdes år 2010.

2.2 Ansvar och roller

Granskningen framhåller vikten av att initiativ för riskhantering avseende översvämning kommer från regeringen, men även att ett tydligare lokalt ansvar krävs. Bland annat påpekas att det inte fanns någon myndighet som hade ansvar för att övervaka och planera utifrån pluvial översvämning. Mot bakgrund av att de lokala myndigheterna redan tidigare hade ansvar för bl.a. dränering, vägar och planering, så ansågs i granskningen att de borde ha ansvar för att koordinera riskhantering avseende översvämning inom sina respektive områden.

Ny lagstiftning har sedan dess gjort att ansvaret för såväl Environment Agency och lokala myndigheter, främst i form av Lead Local Flood Authorities (LLFA), har utökats.

2.3 Riskreducerande åtgärder

2.3.1 Planering

Bland de riskreducerande åtgärderna omnämns vikten av planering i samband med nybebyggelse och att både planerare och exploatörer måste ta hänsyn till

riskerna för översvämning. Vid översvämningen 2007 fanns Planning Policy Statement 25 (PPS25), ett vägledningsdokument som innehöll praktiska rekommendationer för hur hänsyn ska tas. Granskningen indikerade dock att PPS25 kunde behöva stärkas. PPS25 har numera ersatts av National Planning Policy Framework, ett ramverk som ger en mer samlad och tydlig vägledning avseende planeringsprocessen, se avsnitt 4.2.3.

2.3.2 Skydd mot översvämning

Granskningen lyfter fram att investeringar i riskhantering avseende översvämning bör baseras på ett långsiktigt arbete. Det finns alltför många fall där initiativ tas i samband med inträffade händelser, som inte fullföljs. Det påpekas också att kostnaderna i större utsträckning bör läggas på de som drar nytta av genomförda insatser samt att lokalt finansierade åtgärder bör bli en mer naturlig del i det långsiktiga arbetet.

Ytterligare en aspekt som lyfts fram är att de åtgärder som genomförs bör redovisas i större utsträckning. Vidare bör det tydliggöras vilka åtgärder som är effektiva, då det efter händelserna visade sig att många personer uppfattade att vissa åtgärder borde ha genomförts i förebyggande syfte. I samband med detta nämns naturliga processer, t.ex. åkermark som används för att hålla kvar vatten, som ett allt effektivare skydd mot översvämning.

2.3.3 Försäkring

Trots att de flesta kände till risken för översvämning, var det många som inte hade tecknat försäkring för en sådan händelse. En skillnad mellan olika socioekonomiska grupper kunde påvisas, där låginkomsttagare visade sig ha svårare att återhämta sig efter översvämningarna. Försäkring var av avgörande betydelse. Granskningen förespråkar därför försäkringslösningar som specifikt riktar sig mot mer utsatta grupper samt ökad information om risken för översvämning.

2.4 Insatser

2.4.1 Information och koordinering

Granskningen visade på ett behov av förbättrade insatser vad gäller att informera och varna allmänheten. Många människor upplevde att information var svårtillgänglig eller motsägelsefull.

Flera väl fungerande hjälpinsatser genomfördes, både via informella samarbeten, t.ex. genom tillhandahållande av båtar och annan utrustning, och mellan organisationer som vanligtvis samverkar vid olika händelser, t.ex. blåljusverksamheter. Utöver detta fanns det dock få organiserade hjälpsamarbeten. Det fanns även otydligheter i ansvarsfördelning i det akuta skedet, vilket ledde till ökade risker för såväl allmänhet som insatspersonal. Granskningen ger som rekommendation att motsvarande räddningstjänsten (Fire and Rescue Service) ska ta detta ansvar.

2.4.2 Lokala insatser

Granskningen visade på att de lokala insatserna i vissa områden inte var tillräckligt. Detta kunde delvis förklaras av omfattningen av de inträffade

översvämningarna, men indikerade också på en generell brist avseende ansvarsfördelning vid allvarliga väderhändelser.

I England används ett system där så kallade "commands" aktiveras av lokala räddningstjänster vid allvarliga händelser och kriser. Beroende på om Gold, Silver eller Bronze Command initieras, aktiveras olika ansvarsfördelningar. De olika nivåerna har ett strategiskt, taktiskt respektive operativt syfte. I detta fall visade det sig att det strategiska perspektivet som initierades i samband med Gold Command fungerade mest effektivt. Ett tydligt ledarskap i media från Gold commanders och ledare från kommunfullmäktige visade sig värderas mycket högt av allmänheten.

Försvarsmaktens insatser visade sig vara mycket betydelsefulla som stöd för de lokala insatserna. Även om granskarna delar uppfattningen att hjälp från försvarsmakten endast ska ses som en sista utväg och att försvarsmakten inte ska ha en ledande roll vid denna typ av händelser, anses det att det finns stor erfarenhet och expertis inom försvarsmakten som bör göras mer lättillgänglig.

2.4.3 Nationella insatser

Den initiala bedömningen från Environment Agency var att händelsen 2007 var av sådan natur att den skulle hanteras av de lokala myndigheterna, vilket innebar att Cabinet Office Briefing Room (COBR) inte aktiverades i det inledande skedet, utan först under de senare skedena av händelsen. När COBR väl aktiverades upplevde många inblandade att koordineringen fungerade bättre, vilket av granskningen har tolkats som att en tidigare aktivering är att rekommendera vid framtida händelser av likdanande karaktär.

2.5 Upprätthållande av samhällsviktig verksamhet

Granskningen pekar på att regeringens ansatser att lindra risken för att översvämningarna skulle påverka kritisk infrastruktur var dåligt koordinerad och reaktiv. Det fanns varken tillräcklig förståelse för risken eller någon definierad standard att luta sig mot avseende insatser. Ett behov av ett nationellt ramverk för att minska riskerna förespråkas, vilket bör utgå ifrån balans mellan risker och kostnader.

Granskningen lyfter också fram behov av att diskutera frågan om avvägning mellan att dela skyddad information om samhällsviktig verksamhet av säkerhetsskäl, och behovet att dela information för att möjliggöra tillräckliga och korrekta insatser för att bibehålla dessa verksamheter och undvika påverkan av översvämning. Händelserna 2007 visade att de faktiska riskerna visade sig vara betydligt större än de kommunicerade riskerna, vilket gjorde att allmänheten blev överraskade och överrumplade av att viss kritisk infrastruktur inte längre fanns tillgänglig.

2.6 Enskildas insatser

Som en del av granskningen träffade granskarna personer ur allmänheten, och det visade sig att trots att många varit medvetna om risken för översvämning hade få gjort några egna förberedelser för den här typen av händelse.

Granskningen påpekar därför på att ytterligare utbildning för allmänheten krävs vilket bör inrikta sig mot att skapa förståelse för den potentiella påverkan som översvämning kan medföra, för att på så vis få allmänheten att börja vidta förebyggande åtgärder på samma sätt som ofta görs avseende t.ex. brand. Det finns många förhållandevis enkla åtgärder som enskilda individer kan genomföra för att minska risken för översvämning i sina egna bostäder. Några exempel som ges är speciella skydd för dörrar, omdragning av elledningar och att anmäla sig till speciella varningssystem.

Hanteringen av översvämningarna indikerar att det finns stor potential i hur samhället samlas och hjälper varandra, speciellt i lägen då myndigheter misslyckas med sin hantering. Översvämningarna 2007 visar på många exempel där personer har ställt upp för varandra.

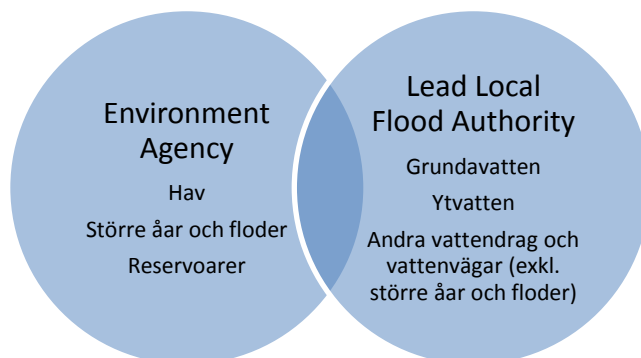
3. Aktörer

Det är många aktörer som på olika sätt är inblandade i arbetet med riskhantering avseende översvämning i England. Några av de relevanta aktörerna beskrivs övergripande i Tabell 1.

Tabell 1. Aktörer som berörs av arbete med riskhantering avseende översvämning (Local Government Association).

Aktör	Ansvar/roll
Department for Environment, Food and Rural Affairs (DEFRA)	Ansvarar för att skydda naturmiljön, stötta livsmedelsindustrin och jordbruksnäringen, samt bibehålla en växande lantbruksekonomi. DEFRA leder riskhanteringen avseende översvämning i England.
Environment Agency	Ansvarar för att hantera risker med översvämning från större floder, reservoarer, flodmynningar och havet.
Met Office	Tillhandahåller väder- och klimatprognoser
Flood Forecasting Centre	Flood Forecasting Centre (FFC) drivs gemensamt av Environment Agency och Met Office
Lead Local Flood Authorities (LLFA)	Samtliga lokala myndigheter är kategori 1-responders vid händelse av en översvämning. Detta innebär att det måste finnas lokala beredskapsplaner för att kontrollera samt möjliggöra påverkan i samband med översvämning.
District and Borough Councils	Mycket kunskap och erfarenhet avseende arbete med översvämning och dränering finns inom kommunfullmäktige i egenskap av riskhanteringsmyndighet.
Water and sewerage companies	Hanterar översvämning i egna anläggningar samt kan påverka risken för översvämning beroende på anläggningars kapacitet och status.
Internal Drainage Boards (IDB)	Den myndighet som ansvarar för dränering av mark och som övervakar dränering av mark samt det skydd mot översvämning som finns i samtliga vattendrag och vattenvägar, med undantag för större åar och floder (vilka pekas av DEFRA).
Highways authorities	Ansvarar för dränering via större vägar samt intilliggande diken (enligt Highways Act 1980).

Uppdelning av ansvar mellan Environment Agency och LLFA åskådliggörs i Figur 1.

Figur 1. Ansvarsfördelning (fritt översatt från Local Government Association).

3.1 Environment Agency

Environment Agency är statlig myndighet med ansvar för att skydda och främja miljön i England, motsvarande svenska Naturvårdsverket. Ett av Environment Agencys ansvarsområden är riskhantering avseende översvämning för större floder och åar samt runt kusten. Arbetet omfattar i huvudsak förebyggande insatser för att minska sannolikheten för att översvämning inträffar samt åtgärder som ska minska konsekvenserna vid händelse av att översvämning trots allt inträffar.

3.1.1 Kostnad-nyttanalys

Få riktlinjer avseende kostnadsberäkningar tycks finnas, åtminstone på en övergripande nivå. Dock har Environment Agency gjort kostnadsberäkningar som omfattar både bostäder som räddades från översvämningar och sådana som drabbades vid händelserna 2007. Resultatet från dessa beräkningar indikerar att för varje pund som spenderas för att förebygga översvämning, sparas 8 pund i insatser när en översvämning väl inträffar. (Mr Steven Barnes)

3.1.2 Varningssystem för översvämning

Environment Agency tillhandahåller ett varningssystem för översvämning. Systemet omfattar tre nivåer och ger rekommendationer på åtgärder och/eller agerande beroende på nivå. (<http://apps.environment-agency.gov.uk/flood/31618.aspx>)

1. *Översvämningssberedskap – översvämning kan inträffa, var förberedd.*

- Var förberedd att agera utifrån översvämningssplaner.
- Förbered ett översvämningsskit med nödvändiga artiklar.
- Följ de lokala vattennivåerna och översvämningssprognoserna på Met Offices hemsida.

2. *Översvämning varning – översvämning väntas, omedelbara åtgärder krävs.*
 - Flytta familj, husdjur och värdesaker till en säker plats.
 - Stäng av gas, el och vatten förutsatt att det kan göras säkert.
 - Iordningsställ utrustning för översvämningsskydd.
3. *Allvarlig översvämning varning – allvarlig översvämning väntas, fara för liv.*
 - Stanna på en säker plats, där det finns möjlighet att fly.
 - Var förberedd om evakuering är nödvändig.
 - Samarbeta med räddningstjänster.
 - Larma om du är i omedelbar fara.

3.2 Met office

Met Office är en statlig myndighet som tillhandahåller väder- och klimatprognoser. Met Office tillhandahåller också varningar, bland annat National Severe Weather Warning Service som avser att ge förhandsvarningar om extremt väder till allmänheten, företag, räddningstjänster och myndigheter.

3.3 Flood Forecasting Centre

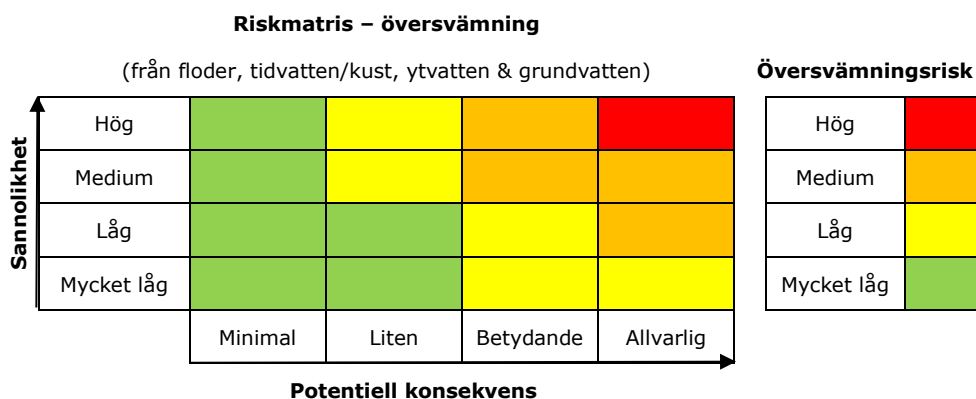
Flood Forecasting Centre (FFC) drivs gemensamt av Environment Agency och Met Office och tillhandahåller en samlad expertis inom väder och översvämning. FFC tar fram enhetliga och riktade översvämningsskildringar, i syfte att ge sina kunder längre ledtider och bättre noggrannheter för att de på så vis kan vara bättre förberedda för en översvämning.

3.3.1 Kostnad-nyttanalyser

FFC har gjort kostnad-nyttanalyser avseende prognoser och varningssystem. Detta har bland annat resulterat i ett varningssystem, Flood Guidance Statement, vilket är tillgängligt för ca 600 samhällen som löper förhållandevis stor risk att drabbas av översvämning. (Dr Crystal Moore)

3.3.2 Flood Guidance Statement

I Flood Guidance Statement User Guide presenteras en riskmatris för översvämning, vilken omfattar sannolikhet och konsekvens för över-svämningshändelser, se Figur 2. Riskmatrisen avser att underlätta förståelsen för potentiella händelser, för att möjliggöra mer anpassade åtgärder av såväl samhället som individer. Just när det gäller översvämningar till följd av skyfall är det särskilt viktigt att vara väl förberedd, då det är svårt att förutspå dessa händelser som därför ofta inträffar med kort varsel.

Figur 2. Riskmatris hämtad ut Flood Guidance Statement (fritt översatt från Flood Guidance Statement Users Guide).

Sannolikheten bedöms baserat på Tabell 2. I sannolikheten vägs bland annat statistik över inträffat väder, prognoser för nederbörd samt kunskap om avrinningsområden in i bedömningen.

Tabell 2. Sannolikhet för översvämning (fritt översatt från Flood Guidance Statement Users Guide).

Hög	> 60 %
Medium	40-60 %
Låg	20-40 %
Mycket låg	< 20 %

Potentiell konsekvens bedöms baserat på Tabell 3. Konsekvenserna avser en genomsnittlig konsekvens till följd av en viss händelse.

Tabell 3. Potentiell konsekvens av översvämning (fritt översatt från Flood Guidance Statement Users Guide).

Översvämningskonsekvenser			
Minimala konsekvenser	Små konsekvenser	Betydande konsekvenser	Allvarliga konsekvenser
<ul style="list-style-type: none"> - Generellt ingen konsekvens, följande kan dock uppstå - Mindre, isolerade översvämnningar av lågt belägna markområden och vägar 	<ul style="list-style-type: none"> - Lokal översvämning av land och vägar, samt risk för vattenplaning - Lokal översvämning som kan påverka enskilda fastigheter 	<ul style="list-style-type: none"> - Översvämning påverkar fastigheter och delar av samhällen - Skador på byggnader/strukturer kan uppstå 	<ul style="list-style-type: none"> - Utbredd översvämning som påverkar en betydande mängd fastigheter och hela samhällen - Kollaps av byggnader/strukturer kan uppstå

Översvämningseksekvenser			
Minimala konsekvenser	Små konsekvenser	Betydande konsekvenser	Allvarliga konsekvenser
<ul style="list-style-type: none"> - Isolerade händelser som innebär havssprej/vågor över strandpromenader - Små eller inga avbrott i resande, dock kan hala vägbanor leda till försvarade körförhållande (vattenplaning) 	<ul style="list-style-type: none"> - Enskilda fastigheter påverkas av havssprej/vågor - Lokala avbrott i viss infrastruktur (t.ex. diverse samhällsservice) - Lokala avbrott i resande, längre restider 	<ul style="list-style-type: none"> - Avbrott i viss infrastruktur (t.ex. järnväg, samhällsservice, sjukhus) - Avbrott i resande förväntas. Ett antal vägar kommer troligt att stängas av 	<ul style="list-style-type: none"> - Fara för människors liv till följd av höga flödes hastigheter, djupt vatten eller höga vågor - Utbredda avbrott eller förlust av infrastruktur (t.ex. järnväg, samhällsservice, sjukhus) - Omfattande evakuering kan krävas - Omfattande avbrott i resande. Risk för strandsatta bilister.

FFC utför även mer detaljerad modellering. Exempelvis pågår arbete med en prototypmodell där känslighetsdata och översvämningsskador för specifika konsekvenser kartläggs. Resultatet är mycket detaljerat, på m²-nivå, vilket dock riskerar att skapa svårigheter avseende kommunikation och användning av resultaten.

FFC har även definierat gränsvärden för olika regnintensiteter, 1, 3 respektive 6 timmar. Detta var ett arbete som gjordes i inledningsskedet då FFC skapades 2009, men som visat sig vara mindre användbart. I dagsläget används ovan beskrivna riskmatris, där fokus snarare är på konsekvenser, istället.

3.4 Lead Local Flood Authorities (LLFA)

Det är LLFA som har det huvudsakliga ansvaret för lokal riskhantering avseende översvämning till följd av skyfall.

LLFA har det övergripande ansvaret för att utveckla, underhålla, tillämpa och övervaka en strategi för lokal riskhantering avseende översvämning. De ska även verka för ett strategiskt samarbete med andra myndigheter som arbetar med riskhantering. Dessutom ska LLFA skyldighet att undersöka och publicera rapporter på inträffade översvämningshändelser för att identifiera vilka myndigheter som har betydande roller när det gäller riskhantering kopplat till översvämning samt vad de har gjort alternativt avsett att göra i samband med

den inträffade händelsen. LLFA har befogenhet att begära information från vilken person som helst när det rör myndighetens åtaganden avseende översvämning. (Local Government Association)

4. Krav och vägledning

Lagstiftningen som reglerar arbetet med översvämning utgår i första hand från två olika lagar; Flood and Water Management Act (2010) och Flood Risk Regulations (2009). Den senare togs i huvudsak fram för att möta EU:s översvämningsdirektiv, då den Flood and Water Management Act, som initialt var tänkt att möta dessa krav, inte kunde färdigställas inom den tid som krävdes. (UK Groundwater Forum)

Båda lagstiftningarna innebär att översvämning från hav, större floder och reservoarer hanteras via nationella strategier och planer. Den översvämning som är relevant här, dvs. översvämning till följd av skyfall, hanteras främst genom lokala strategier och planer.

4.1 Lagar

4.1.1 Flood and Water Management Act (2010)

Flood and Water Management Act ställer både nationella och lokala krav på riskhantering avseende översvämning. Krav på nationell nivå omfattar en nationell strategi för riskhantering avseende översvämning och kustnära erosion (National flood and coastal erosion risk management strategy, FCERM), vilken Environment Agency (EA) ansvarar för att ta fram. På lokal nivå ska så kallade Lead Local Flood Authorities (LLFA) ta fram lokala strategier för riskhantering avseende översvämning. Det är i huvudsak i dessa lokala strategier som översvämning till följd av skyfall hanteras. Hur strategierna bör utformas beskrivs vidare i avsnitt 4.2.2.

Flood and Water Management Act ställer även krav på LLFA att utreda inträffade händelser kopplade till översvämning.

Efter översvämningarna 2007 genomfördes en oberoende granskning av den beredskapsinsats som genomfördes. Granskningen genomfördes av Sir Michael Pitt och fick stort genomslag, bland annat hade den stor inverkan på såväl utformning som innehåll i the Flood and Water Management Act.

4.1.2 Flood Risk Regulations (2009)

Även Flood Risk Regulations ställer krav på EA och LLFA. Flood Risk Regulations har tagits fram för att implementera EU:s översvämningsdirektiv. Följande ansvar regleras för de respektive myndigheterna:

- Ta fram preliminära rapporter som omfattar bedömningar avseende översvämning, inklusive kartor.
- Identifiering av områden med signifikant risk för översvämning.
- I relation till identifierade områden med signifikant risk för översvämning, ta fram två typer av kartor som visar på riskbilden kopplat till översvämning. Dessa kartor ska bl.a. innehålla:

- Trolig omfattning (inklusive vattennivå och -djup), riktning och hastighet av en möjlig översvämning samt en uppskattning av sannolikheten för den beskrivna översvämningen är låg, medel eller hög.
- Antal boende, ekonomisk och industriell verksamhet samt skyddade områden (inklusive vattenområden) som i områden som potentiellt kan påverkas
- Ta fram riskhanteringsplaner med avseende på översvämning.

4.2 Strategier, riktlinjer och planer

Det finns en stor mängd dokument som beskriver hur riskhantering kan och bör genomföras med avseende på översvämning.

Nedan redovisas några av de dokument som tas fram och som styr arbetet med riskhantering avseende översvämning.

4.2.1 Nationell strategi för riskhantering med koppling till översvämning och kustnära erosion

Flood and Coastal Erosion Risk Management (FCERM) har utvecklats av bland andra Environment Agency, DEFRA samt myndigheter i Wales. Strategin för riskhantering med koppling till översvämning och kustnära erosion är nationell och omfattar riskhantering avseende all typ av översvämning och som syftar till att bistå FCERM.

Huvuddelen av ansvaret för riskhanteringen som rör översvämning till följd av skyfall ligger på de lokala myndigheterna. FCERM kommer därför inte att behandlas närmare i detta dokument.

4.2.2 Lokala strategier för riskhantering avseende översvämning

En lokal strategi för riskhantering avseende översvämning (Local strategy for flood risk management) ska utarbetas av LLFA, vilken ska harmonisera med den nationella strategin enligt FCERM. Det är dock inget krav att varje LLFA måste ha en strategi, det diskuteras dock huruvida detta borde vara tvingande. I dagsläget finns även möjlighet för flera kommuner att gå samman och ta fram en gemensam strategi, något som av vissa förespråkas med tanke på att det finns geografiska beroenden. Strategins syfte och innehåll redovisas i ett ramverk som tagits fram av Local Government Association.

Strategin ska omfatta:

- (a) Riskhanteringsaktörer (myndigheter) inom kommunens geografiska område,
- (b) riskhanteringsåtgärder (funktioner) avseende översvämning och kustnära erosion som kan komma att vidtas av myndigheterna,
- (c) mål för att hantera lokal risk för översvämning (inklusive de mål som inkluderats i myndighetens riskhanteringsplan avseende översvämning enligt Flood Risk Regulations 2009),

- (d) de åtgärder som föreslås för att uppnå uppsatta mål,
- (e) hur och när dessa åtgärder förväntas bli implementerade,
- (f) kostnader och nyttan för åtgärderna, samt hur de ska finansieras,
- (g) bedömning av den lokala risken för översvämning för strategins syfte,
- (h) hur och när strategin ska uppdateras/gås igenom, och
- (i) hur strategin bidrar till att uppnå övergripande miljömål.

4.2.3 National Planning Policy Framework

National Planning Policy Framework är ett ramverk som innehåller policys för att förebygga och hantera risker förknippade med översvämning. Ramverket pekar på de lokala myndigheternas roll i detta arbete.

Ramverket pekar på att planeringen spelar en betydande roll i att minimera sårbarhet och tillhandahålla resiliens mot påverkan kopplat till klimatförändringar. Det anger vidare att lokala myndigheter ska tillämpa proaktiva strategier för att minska påverkan från och anpassning till klimatförändringar, där översvämning nämns specifikt. Nyutveckling ska planeras så att man undviker ökad sårbarhet i samhället.

Ramverket ger specifika riktlinjer avseende områden med risk för översvämning och anger att lokala planer ska underbyggas med strategiska riskbedömningar för översvämning (Strategic Flood Risk Assessments). De lokala planerna ska vidare tillämpa ett sekventiellt riskbaserat tillvägagångssätt som bl.a. innebär att rikta exploatering till områden med lägst sannolikhet för översvämning. Om exploatering trots allt sker i områden med risk för översvämning gäller att nyttan med föreslagen exploatering ska vara större än risken för översvämning samt att den är säker, utan att öka risken för översvämning någon annanstans. Om möjligt ska risken för översvämning totalt sett minskas. Ramverket anger även att land som krävs för hantering av översvämning idag och framtiden ska skyddas från exploatering samt att omlokalisering av befintlig bebyggelse ska underlättas i områden där klimatförändringar antas medföra ökad översvämningsrisk på lång sikt.

4.2.4 Övriga planer

Flood Risk Management Plans

Riskhanteringsplaner avseende översvämning, så kallade Flood Risk Management Plans (FRMP), syftar till att uppfylla EU:s översvämningsdirektiv. Krav på att ta fram FRMP ställs i the Flood Risk Regulations.

FRMP omfattar även hur olika myndigheter som arbetar med riskhantering ska samarbeta med andra delar av samhället för att hantera översvämningsrisker.

Surface Water Management Plans

En Surface Water Management Plan (SWMP) ska ge platsspecifika ramar för hur ytvatten är tänkt att hanteras. Planen ska omfatta potentiell översvämning från avlopp, dräneringar, grundvatten, ytvattenavrinning samt mindre vattendrag och diken, till följd av kraftig nederbörd.

En SWMP ska ge en långsiktig handlingsplan för hantering av ytvatten och bör vara vägledande för bl.a. framtida investeringar, underhåll, markanvändning och beredskapsplanering.

SWMP genomförs lokalt och bör ske i samverkan mellan lokala myndigheter och andra aktörer som berörs av riskhantering avseende översvämning.

Catchment Flood Management Plans

Catchment Flood Management Plans (CFMPs) är indelade i olika flodområden och ska omfatta alla typer av översvämning som kan inträffa i inlandet, specifikt nämns översvämning från floder, grundvatten, ytvatten och tidvatten. Översvämning från havet omfattas däremot inte. CFMP ska inkludera inverkan av klimatförändringar, hur markanvändning spelar in samt hur markområden kan utvecklas utifrån dagens behov utan att äventyra kommande generationers förmåga att möta sina behov. CFMP är tänkt att hjälpa Environment Agency och andra inblandade aktörer att planera riskhanteringsinsatser avseende översvämning på ett effektivt sätt.

5. Referenser

Rapporter

Framework to assist the development of the Local Strategy for Flood Risk Management – ‘A Living Document’. Local Government Association, 2:a utgåvan, 2011

Elektroniska referenser

UK Groundwater forum, <http://www.groundwateruk.org/Flood-and-Water-Management-Act.aspx> (hämtad 2015-08-20)

Local Government Association, http://www.local.gov.uk/local-flood-risk-management/-/journal_content/56/10180/3572186/ARTICLE (hämtad 2015-08-20)

National Planning Policy Framework,
https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/6077/2116950.pdf (hämtad 2015-08-20)

Flood Forecasting Centre, *Flood Guidance Statement Users Guide, version 2.1 Maj 2013*, http://www.ffc-environment-agency.metoffice.gov.uk/services/FGS_User_Guide.pdf (hämtad 2015-09-04)

Mail-referenser

Mr Steven Barnes, Civil Contingencies Secretariat, Cabinet Office

Muntliga referenser

Dr Crystal Moore, Deputy Director Head of Flood Forecasting Centre

